

településrendezési tervében és már meg is indultak az építkezések, a közeljövőben a terület fokozatos beépítése várható. A veszélyeztetettség miatt fontossá vált a lelőhely – elsősorban K-i irányú – kiterjedésének pontosabb lehatárolása. Kiszállásom idején a Fáskert utcától K-re lévő új lakóterületet gyomtenger borította, a sűrű növényzet teljesen eltakarta a talajfelszínt, így érdemi terepi megfigyelésre a terület nagy részén nem volt lehetőség. Közvetlenül a Fáskert utca K-i oldalán több kerékcsapást figyeltem meg, amelyek a már kimért telkekre vezetnek. A kitaposott ösvényeket végigjárva szórványosan Árpád-kori és meghatározhatatlan korú cserepeket találtam. A lelőhely tehát – a korábbi megfigyelésekkel összhangban – kiterjed a Fáskert utca K-i oldalára is.

TAKÁCS KÁROLY

415. Rajka, R-8-tábla (KÖH 74403)

(Győr-Moson-Sopron megye) **Á**

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Rajkán a három keresztező lelőhely mellett egy korábban ismeretlen Árpád-kori lelőhely azonosítását végeztük el.

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

416. Rábacsécsény, Száras-hely (Győr-Moson-Sopron megye) **B, Á**

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

A Rába É-i oldalán Rábacsécsény határában egy korábban ismeretlen nagy kiterjedésű Árpád-kori faluhelyet (*Száras-hely I.*, KÖH 74323), és egy kisebb, bronzkori és Árpád-kori telep (*Száras-hely II.*, KÖH 74325) azonosítottunk.

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

417. Rábaszentmihály, Kovács-dűlő (Győr-Moson-Sopron megye) **Ő, Kő**

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában

jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Rábaszentmihály határában a Marcal egykori É-i oldalának árterénél, a Kovács-dűlőben két, korábban ismeretlen őskori és középkori lelőhely került elő (*Kovács-dűlő I. és II.*, KÖH 74311, 74313).

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

418. Rezi, vár (KÖH 11376)

(Zala megye) **Kk**

2010-ben a Rezi váron a feltérési munkákat március 16. és április 30. közt folytattuk, ezúttal a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat megbízásából. Az ideai ásatás a vár kapusorosát, a várárkot, valamint a D-i várárok külső D-i felének egy részét érintette. A területen két szelvényrendszert nyitottunk, amelyekben 55 statigráfiai egységet figyeltünk meg.

A vár kapusorosát egy – a kapusoros tengelyében nyitott – szelvényvel vágtuk át. A szelvény É-i felében, a kapusoros és várudvar találkozásánál a DNy-i kaputorony és kapusoros mögött elhelyezkedő farkasverem betöltésében késő reneszánsz kőfaragványokat találtunk. A kapusoros feltöltése homogén, recens anyaggal kevert omladékréteg volt, tapasztott járósíntet csak a DNy-i kaputorony bejárata előtt és a vár küszöbköve mögött sikerült megfogni.

A vár bejáratánál teljesen kibontottuk a vár küszöbkövét és kerékvető köveit. A feltérás során megállapíthattuk, hogy a vár kapuja előtt egy felvonóhíd helyezkedett el, amely kettő – a küszöbkövek alatt elhelyezkedő – gyámköre támaszkodott. A küszöbköveken lévő vasalásnyomok véleményünk szerint egy, a küszöbkövel párhuzamos gerenda rögzítésére szolgáltak, melyben a csapóhíd perselye helyezkedhetett el. A csapóhíd a küszöbkőtől 3,2 m-re kialakított, sziklára épített támfalra támaszkodott, melynek alsó része előkerült. Ettől a ponttól a várárkon keresztül facölöpökre támaszkodó híd vezetett át a 15–16. században, melynek Ny-i oldalán az egymást követő 9 cölöphelyet megtaláltuk.

A fahídnak a D-i várárkon keresztüli érkezési pontját nagy valószínűséggel rögzítettük, ennek D-i oldala egy a D-i lejtő pereméből É-i irányba kiugró kőnyelven nyugodott, míg K-i oldalát odahordott, máshol bányászott kövekből kialakított talapzatra fektették. Valószínűleg itt a híd nem cölöpökön, hanem a kőalapozásra fektetett támgerendákon nyugodott. A késői vár fénykorához tartozó megközelítést meg tudtuk határozni, mivel a vár hídjának cölöpjei a feltárt részen 14–15. századi feltöltésben jelentkeztek, ez azt jelenti, hogy a korábbi (a 13–14. sz. fordulóján épített) vár hídjának esetleges maradványai csak ez alatt kerülhetnek elő.

Eredményeink alapján a 14–15. századi vár hídjára rekonstruálható.

Munkatárs: Havasi Bálint.

VÁNDOR LÁSZLÓ